

Ἡ ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

(15) ΜΕΡΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΩΝ ΓΝΗΣΙΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ

Κυριακὴ 11 Ἀπριλίου 1955 (Π.Ο.Η.)
"Ετος Θ'. Ἀριθ.— 205— Τιμὴ Φύλλου Δραχ. 1

Γραφεῖα : Ὁδὸς Νίκης 33 — Ἀθῆναι
Τηλέφ. 26.572

Διευθύνεται ὑπὸ Ἀμελοῦς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ :

Ἐξάμηνος δραχ. 15.— Ἐτησίᾳ δραχ. 30

Ἐξωτερικοῦ: Ἐξάμ. δολ. 2.— Ἐτησίᾳ δολ. 4

Ἐυλαβέστατοι Ἱερεῖς, ἐντιμότατοι Ἐπίτροποι
καὶ λοιπὸν χριστεπώνυμον πλήρωμα

«χαίρετε καὶ πάλιν ἐρῶ χαίρετε

Τὴν προσφώνησιν ταύτην, ὅταν ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, ὡς Κύριος τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου, ἀπηύθυνεν εἰς τοὺς μαθητάς Του, ὁ χαιρετισμὸς οὗτος ἀποτελεῖ τὸν νικητήριον παιάνα, ὃν σαλπίζουσι σήμερον οἱ ἄγγελοι ἐν οὐρανοῖς καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐπὶ τῆς γῆς, ἐξαγγέλλοντες τὸν περιφανῆ θρίαμβον, ὃν κατήγαγε κατὰ τοῦ δράκοντος τοῦ σκολίου καὶ τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ κακοῦ ὁ θε-
άνθρωπος Ἰησοῦς, ἐν θρίαμβῳ διασχίσας τοὺς οὐρανοὺς μετὰ τὴν λαμπροφόρον Ἀνάστασιν Αὐτοῦ, κατατροπώσαντος τὸ κράτος τοῦ αἰωνίου θανάτου, καὶ ζωὴν τὴν αἰώνιον χαρισάμε-
νον δωρεὰν εἰς τοὺς πιστοὺς.

Ὅντως ὁ θάνατος ὑπῆρξεν ὁ φυσικὸς καρπὸς τῆς ἁμαρτίας, καὶ ἡ δικαία τιμωρία τοῦ ἁμαρτωλοῦ ἀνθρώπου. «Τὰ ὀψόνια τῆς ἁμαρτίας θάνατος» διδάσκει καὶ ἡ Ἁγία Γραφή. Ἡ δὲ αἰώνιος ζωὴ καὶ ἡ ἀθανασία τοῦ ἀνθρώπου ἦσαν ἐξ αὐτῆς τῆς δημιουργίας συστατικὰ τῆς πνευματικῆς φύσεως τοῦ ἀνθρώπου, πλασθέντος κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν Θεοῦ. Τὴν ἰδιότητα δὲ ταύτην τῆς ἀθανασίας, ἣν ἀπώλεσεν ὁ ἄνθρωπος διὰ τῆς ἁμαρτίας τῆς παρακοῆς εἰς τὸ ἅγιον θέλημα τοῦ Θεοῦ, εἰπόντος εἰς τοὺς πρωτοπλάστους «ἦ δ' ἂν ἡμέρα φάγητε ἀπ' αὐτοῦ θανάτῳ ἀποθανεῖσθε» ἀνέκτησε πάλιν οὗτος διὰ τοῦ σταυρικοῦ θανάτου καὶ τῆς ἐκ νεκρῶν Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, κατατροπώσαντος τὸ κράτος τοῦ θανάτου καὶ ἀπελευθερώσαντος τὸν ἄνθρωπον ἐκ τοῦ τυραννικοῦ ζυγοῦ τοῦ ἀρχεκάκου πονηροῦ, καὶ τῆς τυραννικῆς ἐξουσίας τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ κακοῦ. Ἰδοὺ διατὶ ἡ ἡμέρα αὕτη τῆς λαμπροφόρου Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ σκορπίζει τὴν χαρὰν καὶ τὴν ἀγαλλίασιν μετὰ τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου ἐπὶ γῆς καὶ ἐν οὐρανοῖς.

Διότι αὕτη συμβολίζει τὴν νίκην τοῦ ἀγαθοῦ κατὰ τοῦ κακοῦ, τῆς δικαιοσύνης κατὰ τῆς ἀδικίας, τοῦ φωτὸς κατὰ τοῦ σκότους, τοῦ πολιτισμοῦ κατὰ τοῦ βαρβαρισμοῦ, καὶ τέλος τῆς ἐλευθερίας κατὰ τῆς δουλείας. Ὅποιον ὄντως θεῖον καὶ ἀνεκτίμητον δῶρημα χαρίζεται σήμερον εἰς τοὺς πιστοὺς διὰ τῆς ἐκ νεκρῶν Ἀναστάσεώς Του ὁ θεάνθρωπος Ἰησοῦς, δωροῦμενος, οὐ μόνον εἰς τοὺς ζῶντας ἐπὶ τῆς Γῆς, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἀπ' αἰώνων δικαίους νεκροὺς τὴν αἰώνιον ζωὴν, καὶ τὴν ἄληκτον χαρὰν καὶ θυμὸν ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῶν Οὐρανῶν. Διότι κατελθὼν ὁ Χριστὸς εἰς τὸν Ἀδην, συνέτριψε τὰς πύλας αὐτοῦ, καὶ ἀπηλευθέρωσε τοὺς ἀπ' αἰώνος κρατούμενους, καὶ ἀνυπομόνως προσδοκῶντας τὴν ἔλευσιν Αὐτοῦ, δικαίους ἄνδρας τῆς παλαιᾶς Διαθήκης. «Καὶ πολλὰ σώματα τῶν κεκοιμημένων Ἀγίων ἠγέρθησαν καὶ ἐνεφανίσθησαν πολλοῖς εἰς τὴν Ἁγίαν πόλιν».

Τὴν Ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν προσεδόκα, οὐ μόνον ὁ περιούσιος τοῦ Κυρίου λαός, ὁ διακράτων εἰς πλάκας τοῦ Παλαιοῦ νόμου, ὁ διακράτειας ἐπαγγελίας τῶν ἁγίων προφητῶν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἔθνη ὑπὸ τὸν πέπλον τῶν θρύλων καὶ τῶν ἀρχαίων παραδόσεων. Ὁ θρόνος τῶν ἀρχαίων ἐλλήνων περὶ τῆς ἀρπαγῆς ὑπὸ τοῦ Αἰδωνέως τῆς Περσεφόνης, θυγατρὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Δήμητρας, ἦτις, ἵνα δαμάσῃ τὴν κραταιὰν δύναμιν τοῦ Κερβέρου τοῦ Ἀδου, ἀνῆρχετο εἰς τὴν γῆν ἐπὶ ἑξέ μηνας ἐκ τοῦ Βασιλείου τοῦ Ἀδου, μήπως δὲν εἶνε μίᾳ ἐνδειξί τῆς πίστεως τοῦ ἀρχαίου ἐλληνικοῦ πνεύματος περὶ τῆς ἐν τῷ τάφῳ λανθανούσης ζωῆς, καὶ τῆς ἰδίας τῆς ἐκ νεκρῶν Ἀναστάσεως, ἣτις ἐμελλε νὰ εὕρῃ τὸ πλήρωμα αὐτῆς ἐν τῷ θεανδρικῷ προσώπῳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ;

Ὅντως ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν

ἀπ' αἰῶνος κεκοιμημένων Ἀγίων ἐγένετο ἡ ἀπαρχὴ τῆς Ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν κατὰ τὴν Δευτέραν Παρουσίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν, ὅστις θὰ ἔλθῃ ἐν δόξῃ μετὰ τῶν Ἀγίων Ἀγγέλων, ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον καὶ ἀποδώσῃ ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ. Πόσον εἴμεθα εὐτυχεῖς ἡμεῖς, οἱ γεννηθέντες εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, καὶ ποτιζόμενοι καθ' ἐκάστην μὲ τὰ ζήδωρα καὶ φερέσβια νάματα τῆς πατρῶας πίστεως καὶ εὐσεβείας. Καθ' ὅσον δι' ἡμᾶς τοὺς ὀρθοδόξους ἡ ἰδέα εἰς τὴν Ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν καὶ ἡ αἰώνιος ζωὴ καὶ χαρὰ ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῶν Οὐρανῶν, δὲν εἶνε πλέον θρόλος, ἀλλὰ πίστις ἐδραία καὶ ἀναμφίβολος, διότι αὕτη διαπιστοῦται ὑπὸ τῆς θείας Ἀποκαλύψεως καὶ ἐπικυροῦται ὑπ' αὐτῆς τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

Διὸ καὶ ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἑθνῶν λέγει εἰς τὴν πρὸς Ρωμαίους ἐπιστολὴν τὰ ἐξῆς : «Εἴχαρ σύμφυτοι γεγόναμεν τῷ ὁμοιώματι τοῦ θανάτου Αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς Ἀναστάσεως Αὐτοῦ ἐσόμεθα, ὡς συγκληρονόμοι τῆς μελλούσης δόξης τοῦ Χριστοῦ ἐν Οὐρανοῖς».

Ὅθεν ἀπὸ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ ἃς ἀντιλήσωμεν καὶ ἡμεῖς τὴν δύναμιν, τὸ θάρρος, καὶ τὴν ἀντοχήν, τὴν πίστιν καὶ τὴν ἐλπίδα εἰς τὴν νίκην εἰς τὴν βιοπάλην τῆς παρούσης ζωῆς, καὶ περιβεβλημένοι τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως καὶ ἐνδεδυμένοι τὸν θώρακα τῆς πατρῶας εὐσεβείας, ἃς παραμείνωμεν ἀνύστακτοι φρουροὶ καὶ ἀγρυπνοὶ φύλακες ἐπὶ τῶν τιμημένων ἐπαλάξεων τῶν Ἐκκλησιαστικῶν παραδόσεων, καὶ τῶν σεπτῶν τῆς Ὁρθοδοξίας θεσμῶν, ἵνα συντρίψωμεν τὴν ἰοβόλον πτέρναν τοῦ ἀρχεῖκου καὶ μισοκάλου Διοβόλου ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Χριστοῦ, οὗ ἡ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος, σὺν τῇ πατρικῇ ἡμῶν εὐχῇ καὶ εὐλογίᾳ, εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν ἀμήν.

† Ὁ Πρ. Φλωρίνης Χρυσόστομος

Ἡ ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ Ὁ ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Καὶ οἱ τέσσαρες Εὐαγγελισταὶ συμπληροῦντες ἀλλήλους μᾶς δίδουν πλήρη καὶ ἐναρκεστάτην εἰκόνα τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου. Τὰ κεντρικότερα αὐτῆς σημεῖα εἶναι : α) Ὁ ἰσχυρὸς σεισμός, δι' οὗ ἐγένετο ἀντιληπτὴ αὕτη β) Ἡ παρουσία εἰς τὸ μνημεῖον τῶν μυροφόρων τὸ λυκαυγὲς (πρωῖ—πρωῖ) τῆς Κυριακῆς γ) Ἡ ἐμφάνισις τοῦ ἀγγέλου, ὅστις πληροφορεῖ τὰς μυροφόρους διὰ τὴν Ἀνάστασιν δ) Ἡ διαπίστωσις τοῦ κενοῦ (ἄδειου) τάφου, εἰς ὃν εὐρέθησαν μόνον τὸ σουδάριον καὶ τὰ ὀθόνια ὑπὸ τοῦ Πέτρου καὶ τοῦ Ἰωάννου ε) Ἡ τελευταία προσπάθεια τῶν Ἀρχιερέων νὰ διαφθείσωσιν διὰ χρημάτων τοὺς στρατιώτας, ὥστε νὰ συκοφαντήσωσιν τὴν Ἀνάστασιν στ) Ἡ συνάντησις τοῦ ἀναστηθέντος Σωτῆρος μετὰ τῶν μυροφόρων. Αὐτὰ λοιπὸν τὰ σημεῖα συνθέτουν τὸ γεγονός τῆς Ἀναστάσεως, ἥτις εἶναι πραγματικότης πάσης πραγματικότητος πραγματικώτερα.

Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Κυρίου ὀφειλομένη εἰς τὴν Παντοδυναμίαν Του, εἶναι ἡ Νίκη κατὰ τοῦ θανάτου καὶ τῆς ἁμαρτίας. Εἶναι ἡ διαβεβαίωσις πρὸς τὸν ἄνθρωπον, ὅτι ἡ ἀρετὴ, ὅσονδήποτε καὶ ἐὰν διωχθῇ, ὅσονδήποτε καὶ ἂν συκοφαντηθῇ ἐν τούτοις εἰς τὸ τέλος δὲν πρόκειται τόσον ἀδόξως νὰ ταφῇ καὶ νὰ ἐξαφανισθῇ. Τὸ φῶς τῆς Ἀναστάσεως καταυγάζει τὸν δρόμον τῆς ἀρετῆς καὶ ἀποδεικνύει, ὅτι ἡ νίκη αὐτῆς θὰ εἶναι βεβαία. Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Κυρίου παρουσιάζει εἰς τὴν τεταραγμένην ἀνθρωπίνην καρδίαν τὴν πέραν τοῦ τάφου πραγματικότητα. Ὡ! ραντίζει μὲ τὰς δροσερωτέρας ἐλπίδας τὸν ἄνθρωπον, ὥστε ὁ πόνος τοῦ θανάτου καὶ τὸ βάρος τῆς πλάκας τοῦ τάφου νὰ μὴν τὸν συντρίψουν. Ἀναφωνεῖ μὲ ἱερὸν ἐνθουσιασμόν ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος «Ἀνέστη Χριστὸς καὶ νεκρὸς οὐδεὶς ἐπὶ μνήματος».

Ἐφ' ὅσον δὲ ἡ Ἀνάστασις τοῦ Κυρίου ἀποδεικνύει, ὅτι ἡ πέραν τοῦ Τάφου πραγματικότητα δὲν εἶναι ὑπόθεσις, καὶ ἡ παρούσα ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου ἀποκτᾷ νόημα καὶ περιεχόμενον. Τὸ νόημα δὲ αὐτὸ εἶναι ὁ ἐντατικὸς ἀγὼν, τὸν ὁποῖον καλεῖται νὰ διεξάγῃ ὁ ἄνθρωπος. Ἀγὼν διὰ τὴν κατῆσχεσιν τῆς ἀρετῆς, διὰ τὴν ἡθικὴν του Πρόοδον. Ὁ ἀγὼν βεβαίως αὐτὸς εἶναι προκαθορισμένος καὶ δὲν χάνεται μέσα εἰς φιλοσοφικοὺς ὀρισμούς ἢ θεωρίας, ὁ ἀγὼν αὐτὸς ἔχει ὡς περιεχόμενον τὴν νέαν ζωὴν, ὅπως τὴν ἔζησε ὁ Κύριός μας.

Κατὰ τὸ πνεῦμα τῆς Χριστιανικῆς διδασκαλίας ὀφείλομεν, ὅπως Ἐκεῖνος περιεπάτησε καὶ ἡμεῖς νὰ περιπατήσωμεν. Ὁ ἀγὼν λοιπὸν αὐτὸς προσδιορίζεται ἀπὸ δύο παράγοντας. α) Ἀπὸ τὴν ἀνάγκην τῆς ζωογόνου ἐπαφῆς μας μὲ τὸ ἔδαφος τῶν χριστιανικῶν ἀξιών καὶ β) ἀπὸ τὴν ἀνάγκην τῆς ἐνισχύσεώς μας ἀπὸ τὰς ζωογόνους ἀκτίνας τοῦ Ἡλίου τῆς Χάριτος.

Λέγει ὁ Δαυὶδ διὰ τὸν ἄνθρωπον «ὥσει ἄνθος τοῦ ἀγροῦ οὗτος ἐξανθήσει». Τὸ δὲ ἄνθος αὐτὸ ζεῖ ἐφ' ὅσον εἶναι ριζωμένον εἰς τὸ ἔδαφος καὶ ἐφ' ὅσον δέχεται τὴν ἐπίδρασιν τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων. Καὶ ὁ ἄνθρωπος, ὡς ἄνθος τὸ ὁποῖον ἐφύτευσεν ὁ ἐπουράνιος κηπουρός, πρέπει νὰ εἶναι ριζωμένος εἰς τὸ ἔδαφος τῶν ἰδανικῶν καὶ ἀξιών τοῦ Εὐαγγελίου (ἀγάπη, πίστις, ἐγκράτεια, πραότης, καλωσύνη κλπ.), καὶ νὰ δέχεται διὰ τῶν μυστηρίων, πρὸ παντὸς δὲ διὰ τοῦ μυστηρίου τῆς θείας εὐχαριστίας, τὴν ζωογόνον δύναμιν τῆς Χάριτος.

Αὐτὸ εἶναι τὸ περιεχόμενον τοῦ ἀγῶνος τῶν ἀνθρώπων καὶ αὕτη ἡ προσπάθειά του. Προσπάθεια ἡθικῆς ἀναγεννήσεως καὶ ἀνάπτυξις ἐσωτερικῆς ζωῆς, διὰ τῆς ζωογόνου ἐπαφῆς μὲ τὰς πηγὰς τῆς Χάριτος.

Αὐτοῦ τοῦ ἀγῶνος νικηφόρος ἐπίλογος εἶναι ἡ Ἀνάστασις. Τὸ ἀπολυτήκιον τῆς Ἀναστάσεως, τὸ πασίγνωστον «Χριστὸς Ἀνέστη» καταλήγει : «καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασιν ζωὴν χαρισάμενος». Οἱ εἰς τὰ μνήματα κατοικοῦντες, εἶναι ὅσοι ζοῦν μέσα εἰς τὴν ἀδελιότητα τῶν πιθῶν καὶ τῆς ἁμαρτίας. Νεκροὶ ἀναδίδοντες ἐπικίνδυνον πτωμαίνην. Αὐτοὺς λοιπὸν ζωογονεῖ καὶ ἀναγεννᾷ τὸ μέγα τῆς εὐσεβείας

ΠΟΙΑ Ἡ ΑΛΗΘΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Υπὸ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΜΟΥΣΤΑΚΑ Μοναχοῦ

(Ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἐπιγραφόμενον καὶ ὑπὸ κρί-
σιν θέμα, φίλος ζηλωτῆς τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως
καὶ Ἐκκλησίας ἡμῶν, εἶχε τὴν εὐγενῆ καλωσύνην
ἵνα διηγηθῇ ὑμῖν τὸ ἀκόλουθον περιστατικὸν ἀρ-
ξάμενος ὡς ἑξῆς:

«Κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν θρησκευτικῶν μου σπου-
δῶν, μοὶ ἐπῆλθε πολλάκις νὰ ἐπιστήσω τὴν προσο-
χὴν ἐπὶ τοῦ ἀνιαρῶς τούτου λογισμοῦ: Πόσον εἴ-
ναι λυπηρὸν ὅτι πάντες οἱ χριστιανοὶ δὲν εἶναι τέ-
κνα τῆς αὐτῆς ἀληθοῦς Ἐκκλησίας εἰς τὴν ὁποίαν
ἀνήκω καὶ ἐγώ! ἡ δὲ σκέψις αὕτη μὲ παρεκκλίνει νὰ
ἐξετάσω: ἂν οἱ ἑτεροδόξοι Χριστιανοί, (Παπισταί,
Διαμαρτυρόμενοι κλπ.), οἱ μὴ ἀνήκοντες εἰς τὴν
Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν δηλαδὴ, εὐρίσκονται ἐπὶ
τῆς ὁδοῦ τῆς σωτηρίας. Ἡ λογικὴ ὁμῶς ἐδιδέ μοι
πάντοτε ἀρνητικὴν ἀπάντησιν λέγουσα: Ἄν διὰ
τὴν σωτηρίαν εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ἀνήκη τις εἰς
τὴν ἀληθῆ Ἐκκλησίαν, καὶ ἂν ἡ ἀληθὴς Ἐκκλη-
σία δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι πολλαί, παρὰ μία
καὶ μόνη, τότε πάντες οἱ μὴ ὄντες μέλη τῆς αὐ-
τῆς ἀληθοῦς Ἐκκλησίας, δὲν δύνανται νὰ σω-
θῶσιν.

Εἰς τὴν λογικὴν ὁμῶς ταύτην ἀντιτίθενον ἑτεροὶ
λογισμοί, λέγοντές μοι: *Εἶναι δυνατόν αἱ τόσαι
μυριάδες τῶν ἐκτὸς τῆς Ὁρθοδοξίας Χριστια-
νῶν νὰ ἀποτελεσθῶσι*, μόνον διότι δὲν μετέχουσι
πάντων τῶν τῆς Ἐκκλησίας μου δογμάτων; καὶ μά-
λιστα ἐφ' ὅσον μεταξὺ ἐκείνων—τῶν ἑτεροδόξων—
υπάρχουσι καὶ ἄνθρωποι τοσοῦτον εὐληκεῖς καὶ
καλοκάγαθοι; Εἶναι ποτὲ δυνατόν νὰ ἐπιβληθῇ ὑπὸ
τοῦ Θεοῦ ἡ αἰώνιος τιμωρία εἰς ψυχὰς ἀπλᾶς χρι-
στιανικὰς, πλὴν ἐστερημένας τῶν τῆς ἐκπαιδεύσεως
ἀγαθῶν, καὶ ἕνεκα τοῦ ὁποίου μὴ δυνηθεῖσαι νὰ
συγκρίνῃσι τὰς διαφόρους διδασκαλίας καὶ δογμα-
τικὰς διαφορὰς, ἔμειναν προσκεκολλημέναι εἰς ὅσας
Θρησκευτικὰς διδασκαλίας μετὰ τοῦ γάλακτος ἐθή-
λασαν; Εἶναι δυνατόν ἵοιδήποτε ποινὴ νὰ εἶναι τὸ
ἀποτέλεσμα τῆς πίστεως αὐτῶν;

Ἀλλὰ πρὸς ταῦτα ἀνταπλῆντα τὸ λογικόν μου
λέγον: Τότε πρὸς τί ἡ θλίψις τὴν ὁποίαν αἰσθάνε-
σαι ἐκ τῆς τῶν Ἐκκλησιῶν διαιρέσεως; Πρὸς τί αἱ
προσπάθειαι περὶ τὴν αὐτῶν ἑνώσιν; Πρὸς τί αἱ
δεήσεις, τὰς ὁποίας ἀδιαλείπτως ἀναπέμπεις πρὸς

μυστήριον, τὸ ὁποῖον ἀποκορυφοῦται μὲ τὴν Ἀνά-
στασιν τοῦ Κυρίου.

Ζωογόνον φῶς ἐκπέμπει ἡ Ἀνάστασις τοῦ Κυ-
ρίου, ποὺ γεμίζει κάθε ἡθικὴ περιοχὴ. Τὴν πλημ-
μύρα αὐτῇ τοῦ φωτός τῆς Ἀναστάσεως, ποὺ ἀπε-
δίωξε τὸν φόβον τοῦ σκότους καὶ τὰς πλάνας τῆς
νυκτὸς ὑμνεῖ ὁ Ρωμανὸς ὁ μελωδὸς γράφων «Νῦν
πάντα πεπλήρωται φωτὸς οὐρανός τε καὶ γῆ καὶ
τὰ καταχθόνια».

Τὸ φῶς ὁμῶς αὐτὸ σὲ πόσες ἀνθρώπινες ψυχὰς
δὲν εἰσχωρεῖ;

τὸν Κύριον, ὅπως αὐτὸς προσαγάγῃ τοὺς ἑτεροδό-
ξους εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ἐκκλησίας σου, ἥτις
καὶ αὕτη εὐχεται «*ὑπερ πάντων ἐνώσεως*»:

Πρὸς τί ἡ παρὰ σοῦ λύπη, ἂν τις τῶν σοὶ ὁμο-
θρήσκων μεταβαίνει εἰς ἑτέραν Ἐκκλησίαν, καὶ ἡ
χαρὰ, ἣν δοκιμάζεις ὅτε τῶν ἑτεροδόξων τις προ-
σέρχεται εἰς τὴν ἰδικήν σου Ἐκκλησίαν; Ἄν ἕκα-
στος Χριστιανὸς δύναται νὰ ἀνήκη εἰς τὴν ὁποίαν
Ἐκκλησίαν εὐρέθῃ χωρὶς τοῦ ἐλαχίστου κινδύνου
διὰ τὴν ψυχικὴν αὐτοῦ σωτηρίαν, πρὸς τί πᾶσαι αἱ
προσπάθειαι περὶ τὴν τῶν Ἐκκλησιῶν ἑνώσιν; Ὁ-
μολογῶ *εὐληκεῖν ὅτι λίαν ἡπύθουν καὶ δὲν
ἠδυνάμην νὰ εὗρω οὐδεμίαν ἀπάντησιν εἰς τὰς
ἐνστάσεις ταύτας.*

Καὶ ἐν τῇ ἀδιακόπῃ ταύτῃ πάλη τοῦ λογικοῦ
καὶ τῆς καρδίας μου, καὶ ἵνα διαλύσω τὰς ἀμφιβο-
λίας μου ταύτας, προσέδραμον ζητήσας τὰς συμ-
βουλὰς παλαιοῦ τινος σεβαστοῦ διδασκάλου μου,
σχόντος τὴν εὐγενῆ καλωσύνην, ἵνα ἱκανοποιήσῃ
τὴν περιέργειαν καὶ διαλύσῃ τὰς ἀπορίας μου διὰ
τῆς ἀκολουθίου ὥραιας παραβολῆς:

Εὐρισκόμεθα ὁμοῦ τότε ἐπὶ τῶν ὀχθῶν πλατέος
ποταμοῦ· ἂν δὲ καὶ ἦτο ἐποχὴ θέρους ἡπειλεῖτο ὁ-
μῶς μέγας κλύδων καὶ τὰ ὕδατα τοῦ ποταμοῦ, ὁρ-
μητικοῦ ὄντος, ἦσαν βαθέως τεταραγμένα.

Βλέπεις τὸν κλύδωνα; εἰπέ μοι ὁ διδάσκαλος,
βλέπεις τὴν ὁρμὴν καὶ τὸ βάθος τοῦ ποταμοῦ; ὑπό-
θεσε τώρα ὅτι εἶσαι ἡναγκασμένος ἵνα περάσῃς εἰς
τὴν ἀντιπέραν ὀχθὴν· ἔχεις δὲ ἔμπροσθέν σου γέ-
φυραν στερεῶς ὀκδομημένην, καὶ παραπλεύρως
αὐτῆς δύο στενὰς ξυλογεφύρας, ἐν τῶν ὁποίων ἡ
μία φαίνεται ἥπως στερεὰ, ἀλλ' εἶναι διεσπασμέ-
νη εἰς πολλὰ μέρη· ἡ δὲ ἄλλη εἶναι καὶ πολὺ στενὴ
καὶ ἐφραγμένη ὑπὸ πολλῶν προσκομμάτων: *Ποῖαν
ἐκ τῶν γεφυρῶν τούτων θὰ ἐκλέξῃς ἵνα διαβῇς
εἰς τὸ πέραν τοῦ ποταμοῦ;*

ΑΣΦΑΛΩΣ· θὰ περάσω ἐπὶ τῆς στερεᾶς καὶ
ὀκδομημένης γεφύρας, τῇ ἀπεκρίθην.

Καὶ διατί δὲν ἀποφασίζεις νὰ περάσῃς τὸν πο-
ταμὸν ἀπὸ τὰς ξυλογεφύρας; ἠρώτησέ με ὁ διδά-
σκαλος.

Διότι δὲν βλέπω οὐδεμίαν ἀσφάλειαν εἰς τὴν
δὲ αὐτῶν διάβασίν μου. Καὶ ἐν πρώτοις ἔχω νὰ πα-
τήσω σφαλερὸν βῆμα ἀκριβῶς ἐκεῖ ὅπου εἶναι διε-
σπασμένη ἡ γέφυρα, ἢ νὰ σκοντάψω ἐπὶ τινος τῶν
προσκομμάτων. Ἀλλὰ καὶ ἂν δὲν συμβῇ μοι κανὲν
ἐκ τῶν τριῶν τούτων, ἡ προσβολὴ τοῦ ἰσχυροῦ ἀνε-
μοκλύδωνος θὰ μὲ εὖλη ἀσφαλῶς ἐντὸς τοῦ πο-
ταμοῦ.

Καὶ λοιπόν, μοὶ εἶπε μηδιῶν ὁ σεβαστὸς διδά-
σκαλος, σὺ αὐτὸς ἀπεκρίθης εἰς τὴν ἐρώτησίν σου.
Ὁ ποταμὸς, κατ' ἐμὴν γνώμην, εἶναι ἡ ἐπίγειος
ζωή, τὴν ὁποίαν ὀφείλομεν νὰ διέλθωμεν, ὅπως
φθάσωμεν εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν. Πῶς δὲ δυνάμε-
θα νὰ περάσωμεν ἀσφαλῶς τὸν πλατὺν τοῦτον καὶ
κλυδωνιζόμενον ποταμόν; εἴμῃ ἐπὶ γεφύρας στερεᾶς
καὶ καλῶς ὀκδομημένης. Καὶ ἡ γέφυρα αὕτη ἡ
στερεὰ καὶ ἀσφαλὴς εἶναι μόνον ἡ μία, ἀγία,
καθολικὴ καὶ ἀποστολικὴ Ὁρθόδοξος Ἀνατο-
λικὴ Ἐκκλησία, ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τῆς ὁποίας δυ-

νάμεθα ἀπὸ τοῦ ἐπιγείου τούτου βίου τοῦ πλήρους πειρασμῶν καὶ ταραχῶν, νὰ περάσωμεν ἀσφαλῶς εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν.

Αἱ δύο στεναὶ ξυλογέφυραι εἰκονίζουσι τὴν Παπικὴν καὶ τὴν τῶν Διαμαρτυρουμένων Ἐκκλησίαν, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μὲν Παπικὴ, ἀποσχισθεῖσα πρὸ χιλίων περίου ἐτῶν ἐκ τῆς Ἀποστολοπαράδοτου Ἐκκλησίας, πρὸς τὴν ὁποίαν ἦτο σύμφωνος ὁλος ὁ Χριστιανικὸς κόσμος τῶν ὀκτὼ πρώτων ἀπὸ Χριστοῦ αἰώνων, προσέθηκεν εἰς τὴν παραδιδδομένην Πίστιν καινοτομίας καὶ νέα δόγματα ἐφευρισκόμενα ὑπὸ τῶν ἐκάστοτε Παπῶν, παρεμβαλόντων οὕτω προσκόμματα καὶ κωλύματα εἰς τὰ βήματα τῶν μελῶν αὐτῆς.

Ἡ δὲ τῶν Διαμαρτυρουμένων Ἐκκλησία ἀποχωρισθεῖσα ἐκ τῆς Παπικῆς πρὸ τετρακοσίων καὶ ἐπέκεινα ἐτῶν, ἀπεμακρύνθη κατὰ πολλὰ καὶ πέραν τῆς Παπικῆς. Καὶ φέρει μὲν αὕτη τὸν τίτλον τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ δυστυχῶς ἀπορρίπτει δόγματα ἀποτελοῦντα μέρος τῆς Πίστεως καὶ ἀπαραίτητα πρὸς τὴν ἀκεραιότητα καὶ τὴν στερεώσιν τῆς Ἐκκλησίας· ἐν συνεχείᾳ δὲ ἀφίνει τὰ ἴδια αὐτῆς μέλη ἄνευ ὁδηγοῦ, παραχωροῦσα πᾶσαν τὴν τῆς Ἐκκλησίας αὐθεντίαν εἰς τὸ ἄτομον ὡς πρὸς τὰ τῆς Πίστεως ἄρθρα, καὶ παρέχουσα ἐλευθέραν, χωρὶς ὁρίων, ἐξέτασιν τῆς ἐρηνησίας τῶν Χριστιανικῶν δογμάτων.

Ἄλλοτε καὶ ἐν εὐθεωτέρῳ χρόνῳ, φίλε μου, ἐλπίζω νὰ ἔχω τὴν εὐκαιρίαν ἵνα σοι ἐξηγήσω κατὰ πλάτος τὰς δογματικὰς πλάνας τῶν δύο τούτων Ἐκκλησιῶν, ἕνεκα τῶν ὁποίων *δὲν ὑπάρχει παρ' αὐταῖς ἑλπίς ψυχικῆς σωτηρίας*.

Μόνη στερεὰ γέφυρα, ἀγαπητέ μοι φίλε, εἶναι ἡ Ὁρθόδοξος Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία. Ἀὕτη διεσώθη μέχρι σήμερον τοιαύτη, ὁποία ἐθεμελιώθη ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν Ἀποστόλων Αὐτοῦ. Αὕτη οὐδὲν προσέθηκεν, οὐδὲν ἀφῆρεσεν ἀπὸ τῆς ἐξ ἀποκαλύψεως διδασκαλίας. Αὕτη διὰ παντὸς ἐξασκοῦσα τὴν νόμιμον ἐπαγρύπνησιν ἐπὶ τῶν συνειδήσεων τῶν μελῶν της, δὲν ἐπιβάλλει ἐπ' αὐτῶν ζυγὸν δεσποτικόν, ἀλλ' ἐπιτρέπει εἰς αὐτὰ νὰ ἐξασκῶσι τὴν νοητικὴν αὐτῶν δύναμιν καὶ νὰ σκέπτονται ἐντὸς τῶν νομίμων ὁρίων περὶ τῶν τῆς πίστεως ζητημάτων. Καὶ καταλήγων, λέγω καὶ ἐπαναλαμβάνω, οἱ: ἡ Ὁρθόδοξος Ἀνατολικὴ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία οὐδὲν ἐκαινοτόμησεν ὡς πρὸς τὴν διδασκαλίαν, οὐδὲν μετέβαλεν, οὐδὲν προσέθηκεν: Καὶ λέγων ταῦτα, διακρίνω τὴν Ἐκκλησίαν ἀπὸ τὰ κατὰ μέρος ἄτομα, ἅτινα αὐθαδιάσαντα καὶ αὐθαδιάζοντα, ἢ ἐπανιστάμενα ἐνίοτε κατὰ τῆς ὁρθῆς διδασκαλίας, ἀπεδοκίμασε καὶ κατέδικασεν αὕτη ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῆς, μὴ ἐπηρεασθεῖσα ἐκ τῆς τυχόν ὑπεροχῆς τῶν ἀτόμων καὶ τῶν προσώπων αὐτῶν.

Ἐνταῦθα κατέληξεν ὁ σεβαστὸς μοι διδάσκαλος καὶ φίλος, τὸ ὁποῖον νῆχαρίστησα καὶ εὐχαριστῶ διὰ τὰς διασαφήσεις αὐτάς, διὰ τῶν ὁποίων ἀνέπαυσεν καὶ διεονέδασε τοὺς ἐνοχλοῦντας με λογισμούς». Ἦδη δὲ μὲ τὴν σειρὰν του καὶ ὁ ἀντιγραφεὺς τῆς διηγῆσεως ταύτης ἔρχεται ἵνα ἐκφράσῃ τὰς ἐπὶ τούτῳ θερμὰς εὐχαριστίας πρὸς τὸν διηγησάμε-

ΠΩΣ ΔΙΕΜΟΡΦΩΘΗΣΑΝ ΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΑ ΕΤΗ 1833 - 1864

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Τοιοῦτος ἦτο ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ὁ χαρακτήρ τοῦ καταστατικοῦ χάριτος τῆς αὐτοκεφάλου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, χαρακτήρ πολιτειακοῦ ὅστις ἔκτοτε κυριαρχεῖ ἐπὶ τῶν σχέσεων τῶν δύο αὐτῶν ἔξουσίων (Κράτος—Ἐκκλησία) μέχρις οὗ καὶ ἐν τῷ παρόντι αἰῶνι ἐπετεύχθη διὰ νέων νόμων ἢ ἀπάμβλυνσις καὶ μερικὴ χειραφέτησις τῆς καταθλιπτικῆς πίεσεως, ἣν ἦσκει ἐπὶ τῆς Ἐκκλησίας τὸ Κράτος.

Ἡ νέα περίοδος ὅμως ἦτις διαδέχεται τὴν πρώτην τοιαύτην, ἣς τὸ κυριαρχοῦν γεγονός μεταξὺ Ἐκκλησίας καὶ Κράτους εἶναι ὁ προμνημονευθεὶς καταστατικὸς χάρις ἡ νέα λέγομεν περίοδος, φέρει μεθ' ἑαυτῆς νέας φάσεις δι' ὅλον τὸ ἔθνος καὶ συνεπῶς καὶ διὰ τὴν Ἐκκλησίαν, ἣτις εἶναι στενῶς ἡνωμένη μετ' αὐτοῦ παρακολουθοῦσα ἀδριότης τοῦτο εἰς ὅλας τὰς πτώσεις καὶ τὰς ἀνατάσεις.

Εἰς τὴν νέαν αὐτὴν περίοδον, τὴν ἀρχομένην τυπικῶς ἀπὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου 1843, οὐσιαστικῶς ὅμως ἀπὸ τὸ ἐπόμενον ἔτος (1844) ἀνατοποθετοῦνται πάντα τὰ ζητήματα, ἀρχῆς γενομένης ἀπὸ τὸ ἐκκλησιαστικόν, τὸ ὁποῖον φωτίζεται πλέον ὑπὸ τὸ νέον φῶς τῶν συνταγματικῶν ἀρχῶν, αἵτινες ἀποτελοῦν δι' ἐκείνην τὴν περίοδον τὸ μεγιστον ἐπίτευγμα τοῦ ἔθνους. Τὰ πρῶτα ἄρθρα τοῦ συντάγματος τοῦ θεσπισθέντος ἐν τῇ Ἐθνοσυνελεύσει τοῦ 1844 καταδεικνύουν πασιφανῶς τὸν σεβασμὸν τοῦ ἔθνους πρὸς τὴν θρησκείαν αὐτοῦ καὶ τὴν ἀναγνώρισιν τῶν παραδόσεων τῆς Ἐκκλησίας, ἐφόσον αὗται δὲν ἀντιβαίνουν πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ συντάγματος. Τὸ τελευταῖον τοῦτο δικαίως κατεκρίθη ὑπὸ τινων θεολόγων μεταγενεστέρως (Χ. Ἀνδρουτσος), θεωρούντων, ὅτι αἱ παραδόσεις τῆς Ἐκκλησίας εἶναι τὸ μεῖζον, ἐνῶ οἱ πολιτειακοὶ νόμοι τὸ ἔλαττον. Ἀλαζονικὸς καὶ ἀστήρικτος κρίνεται ὁ συλλογισμὸς τῶν ἐκπροσώπων τῆς πολιτείας καθ' οὗς αἱ ἱερὰ παραδόσεις καὶ οἱ ἐκκλησιαστικοὶ κανόνες εἶναι κατὰ πάντα σεβαστοὶ ἐφόσον δὲν ἀντίκεινται πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ συντάγματος. Αὕτη δὲν εἶναι ὁρθὴ τοποθέτησις τοῦ ζητήματος. Ταῦτα ἐν παρόδῳ.

Οὕτω ἐν τῷ συντάγματι τοῦ 1844 ἡ ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ὑψοῦται εἰς τὴν μόνην ἀληθινὴν θρησκείαν καὶ τὴν ἐν Ἑλλάδι ἐπικρατοῦσαν, ἣν ὀφείλει νὰ πιστεύῃ πᾶς δι' ὅχλος τοῦ ἑλληνικοῦ θρόνου καὶ νὰ προστατεύῃ ὁ βασιλεὺς. Πᾶσαι αἱ ἄλλαι ὁμολογίαι θεωροῦνται ὅχι ἐλεύθεραι, ἀλλ' ἀνεκταί. Καθιεροῦται ὁ θρησκευτικὸς γάμος, ἡ μισθοδοσία τῶν ἐπισκόπων, ἡ τήρησις τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐορτῶν, ἡ ἀπαλλαγὴ τοῦ κλήρου ἐκ τῆς στρατείας

νον φίλον του, καὶ νὰ συνεχίσῃ ἐπὶ τοῦ θέματος.

(Ἀκολουθεῖ)

κ.λ.π. Τὰ σχετικά ἄρθρα τοῦ Συντάγματος ἔχουν ὡς ἑξῆς:

1) Ἡ ἐπικρατοῦσα θρησκεία ἐν Ἑλλάδι εἶναι ἡ τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας· πᾶσα δὲ ἄλλη γνωστὴ θρησκεία εἶναι ἀνεκτὴ καὶ τὰ τῆς λατρείας αὐτῆς τελοῦνται ἀκωλύτως ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν νόμων, ἀπαγορευμένου τοῦ προσηλυτισμοῦ καὶ πάσης ἄλλης ἐπεμβάσεως κατὰ τῆς ἐπικρατοῦσης θρησκείας..

2) Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος κεφαλὴν γνωρίζουσα τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ὑπάρχει ἀναποσπᾶστος ἡνωμένη δογματικῶς μετὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης καὶ πάσης ἄλλης ὁμοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, τηροῦσα ἀπαράλλακτως ὡς ἐκείναι τοὺς τε ἱεροὺς Ἀποστολικοὺς καὶ Συνοδικοὺς κανόνες καὶ τὰς ἱερὰς παραδόσεις. Εἶναι δὲ αὐτοκέφαλος ἐνεργοῦσα ἀνεξαρτητὸς πάσης ἄλλης ἐκκλησίας τὰ κυριαρχικὰ αὐτῆς δικαιώματα καὶ διοικεῖται ὑπὸ ἱερᾶς Συνόδου ἀρχιερέων.

Κατὰ τὰ ἄρθρα ταῦτα ἡ Ἐκκλησία ἐν Ἑλλάδι ἀπολαύει ὅλης τῆς ἐσωτερικῆς ἀνεξαρτησίας ἣν παρέχει εἰς αὐτὴν ἡ τήρησις τῶν ἱερῶν κανόνων καὶ παραδόσεων. Ἐνταῦθα ἡ Ἐκκλησία διαστελλεται ἀπὸ τῆς πολιτείας σαφῶς, ὡς σῶμα κυρίαρχον διεπόμενον οὐχὶ ὑπὸ τῶν νόμων τῆς πολιτείας, ἀλλ' ὑπὸ ἰδίων νόμων τῶν Ἀποστολικῶν καὶ Συνοδικῶν κανόνων καὶ παραδόσεων τῆς πολιτείας μὴ διακαυμένης νὰ ἐπεμβαίνει εἰς τὴν διοίκησιν αὐτῆς ἀπλῶς δὲ ἐποπτευούσης καὶ προστατευούσης ταύτης.

Ἐκ πρώτης λοιπὸν ὕψεως καθίσταται ἐμφανὲς ὅτι δια τοῦ συντάγματος τοῦ 1844 ἐγκαινιάζεται νέα ἐποχὴ, ἐποχὴ καλλιτέρα διὰ τὴν Ἐκκλησίαν ἐνῶ τὸ πνεῦμα τῆς εἰς τὴν πολιτείαν πλήρους ἐκκλησιαστικῆς ὑποτελείας ἀμβλύνεται καὶ αἱ δύο ἐξουσίαι ἰσορροποῦσι καὶ συνυπάρχουσι. Οὕτω ἐνταῦθα δὲν εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ χαρακτηρίσωμεν τὸ εἶδος τῶν σχέσεων αὐτῶν δι' ἑνὸς ἐκ τῶν ἀνωτέρω μνημονευθέντων ὄρων (παποκαισαρισμὸς ἢ καισαροππισμὸς) διότι ἀπλούστατα αἱ νέαι σχέσεις Ἐκκλησίας πολιτείας φέρουν τὸν χαρακτῆρα τῆς συναλληλίας, ἢ παραλληλίας τῶν δύο ἀρχῶν. Κάτι δηλ. ὅπερ ἀνευρίσκεται καὶ ἐν τῇ ἱστορικῇ διαδρομῇ τοῦ βυζαντίου. Πλὴν τῶν ἀνωτέρω ἁρθρῶν τοῦ συντάγματος ἡ ἐθνοσυνέλευσις τοῦ 1844 ἀνέβηκεν εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν ὅπως φροντίσῃ δι' ἰδιαιτέρων νόμων καὶ περὶ τῶν ἐξῆς ἀντικειμένων, α) περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπισκοπῶν τοῦ κράτους τῆς ἐξασφαλίσεως τῶν πρὸς συντήρησιν τῶν κληρικῶν ἀναλόγως μὲ τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ χαρακτῆρος τῶν, καὶ περὶ τῶν ἱερῶν καταστημάτων καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς λειτουργούντων ἢ μοναζόντων, καὶ β) περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων (ἄρθρ. 105). Ἡ σύνταξις ὅμως τῆς νέας ταύτης ἐκκλησιαστικῆς νομοθεσίας ἦτις θὰ ἔδιδε σάρκα καὶ ὀστά εἰς τὴν χειραφέτησιν τῆς Ἐκκλησίας γενομένη κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος δὲν ἐψηφίσθη ὑπὸ τῶν βουλῶν καὶ οὕτω ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος παρὰ τὰς εὐμενεῖς διατάξεις τοῦ συντάγματος ἐξηκολούθησε νὰ διοικεῖται ὑπὸ τῆς νομοθεσίας τοῦ 1833 ἣτις δὲν εὐρίσκεται ἐν πλήρη συμφωνίᾳ πρὸς ταύτας. Πόθεν ὅμως καὶ διατὶ ἡ ἀντινο-

μία αὕτη; Ἰδοὺ λοιπὸν ποῖον εἶναι τὸ ἱστορικόν. Τὴν ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας ἀντροπὴν τῶν κατεστημένων. ἡμυπόδισεν ἀνὴρ αὐτῆς τῆς Ἐκκλησίας, ὁ Θεόκλητος Φαρμακίδης ὅστις κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον εἶχεν ἐπανέλθῃ εἰς τὴν ἐν τῇ συνόδῳ θέσιν αὐτοῦ, καὶ ὅστις ὡς γνωστὸν ἦτο πολέμιος τῆς ιδέας τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ καταστατικοῦ χάρτου τοῦ 1833. Οὕτω διὰ τῆς παρεμβάσεως αὐτοῦ ὅχι μόνον δὲν ἠλλάξαν αἱ σχέσεις (Ἐκκλησίας—πολιτείας ἀλλὰ καὶ νέα γεγονότα ἐπηκολούθησαν.

(Ἀκολουθεῖ)

Ἱστορικὸν σημείωμα

ΠΩΣ ΚΑΘΩΡΙΣΘΗ Ἡ ΠΑΣΧΑΛΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ

Τὸ πάσχα τῶν Ἑβραίων εἶναι ἐορτὴ μὲ περισσότερον ἐθνικὸν παρὰ θρησκευτικὸν χαρακτῆρα. Τὴν 14ην τοῦ μηνὸς Νισάν οἱ Ἑβραῖοι ἐώρταζον τὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν ἀπὸ τῶν Αἰγυπτιακῶν ζυγόν, καὶ ἀναπαρίστανον τὰς πράξεις τῶν προγόνων τῶν κατὰ τὴν τελευταίαν νύκτα τῆς παραμονῆς τῶν εἰς τὴν Αἴγυπτον (σφαγὴ ἐνιαυσίου ἀμνοῦ, ἄζυμα, πικρὰ χόρτα):

Εἰς τὸν Χριστιανισμόν ἡ ἐορτὴ τοῦ Πάσχα εἶναι ἀπολύτως πνευματικὸν γεγονός ἐορταζόμενον εἰς ἀνάμνησιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῆς διαβάσεως τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ὅχι διὰ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης ἀλλὰ ἐκ τοῦ θανάτου πρὸς τὴν ζωὴν. Δι' αὐτὸ καὶ τὸ πάσχα εἶναι ὁ θριαμβικὸς παιάν τῆς νίκης τοῦ πνεύματος κατὰ τοῦ θανάτου τῆς ἁμαρτίας, γεγονός συνεπῶς ποὺ ἀφορᾷ σύμπαν τὸ ἀνθρώπινον γένος.

Καὶ μολοντί τὸ πάσχα ἐορτάζετο ἀπὸ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, ἐν τούτοις λόγω τῶν μὴ ὁμαλῶν συνθηκῶν ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐξηπλώθη ἡ νέα ἀληθινὴ θρησκεία τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ζωῆς, ἄλλαι μὲν χριστιανικαὶ κοινότητες δὲν συνεώρταζον τὸ πάσχα, ἄλλαι δὲ ἐώρταζον τοῦτο μετὰ τῶν Ἑβραίων.

Ἡ κολοσσαία ὅμως διαφορὰ μεταξὺ τοῦ χριστιανικοῦ πάσχα καὶ τοῦ ἑβραϊκοῦ τοιούτου ἐτονίσθη ἐνωρὶς ἀπὸ τοὺς Ἀποστόλους, οἵτινες εἰς τὴν Σύνοδον τῶν Ἱεροσολύμων τῷ 51 μ.Χ. ὥρισαν ὅτι: «εἴ τις ἐπίσκοπος ἢ πρεσβύτερος ἢ διάκονος τὴν ἀγίαν τοῦ Πάσχα ἡμέραν πρὸ τῆς ἑαρινῆς ἰσημερίας μετὰ τῶν Ἰουδαίων ἐπιτελέσει, καθαιρεῖσθω».

Ἐν τούτοις ἡ ἀναρχία γύρω ἀπὸ τὴν ἡμερομηνίαν τοῦ ἐορτασμοῦ τοῦ πάσχα δὲν ἐξέλιπεν ἀφοῦ πολλοὶ μὲν χριστιανικαὶ κοινότητες τῆς ἀνατολῆς συνεώρταζον μὲ τοὺς Ἰουδαίους· ἄλλαι δὲ τῆς δύσεως τὴν ἀμέσως ἐπομένην Κυριακὴν.

Τὸ ζήτημα ἔλυσε ὀριστικῶς ἡ Α' Οἰκουμένη Σύνοδος ἣτις ἀπεκατέστησε τὴν ἐνότητα κατεδίκασε τοὺς «τεσσαρασκαίδεκατίτας» δηλ. τοὺς μετὰ τῶν Ἑβραίων ἐορτάζοντας τὴν 14ην τοῦ μηνὸς Νισάν, καὶ ἐθέσπισε δύο ἀπαραβάτους ὅρους α) οἱ Χριστιανοὶ νὰ ἐορτάζουν ἐνιαίως τὴν ἐορτὴν τοῦ Πάσχα καὶ β) νὰ ἐορτάζεται τοῦτο μετὰ τὸ ἑβραϊκὸν τοιοῦτον.

Ἡ Ἀλεξάνδρεια ὡς ἔχουσα τὰ τεχνικὰ καὶ ἀστρονομικὰ μέσα διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ἡμερομην-

Πασχαλινὰ Ἀναμνήσεις

Ἡ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

«Ξένος ἦμην καὶ συνηγάγετέ με»

Ὁ Ἑσπερινὸς τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα, ἡ πατροπαράδοτη Ἀγάπη εἶχε τελειώσει. Τὸ προαύλιον τῆς Παναγίας εἶχε γεμίσει ἀπὸ χαρούμενους χριστιανούς, ποὺ τὸ μήνυμα τῆς Ἀναστάσεως εἶχε ἐνισχύσει στὴν ψυχὴ τους κάθε ὥρα ἐλπίδα.

Σ' ἓνα παγκάκι, ἀποτραβηγμένο κάπως, μιὰ γυναίκα, ἀδυνατισμένη ἀπὸ τίς κακουχίες καὶ μαυροντυμένη ἀπ' τὸν πόνο καθόταν μὲ ἓνα νέο, γύρω στὰ εἴκοσί του χρόνια μὲ εὐγενική μορφή, πλαισιωμένη ἀπὸ μιὰ μελαγχολία. Παρ' ὅλο ποὺ κι' οἱ δυὸ ἦταν ἀμίλητοι, κι' ὁ νέος ροκάνιζε λαίμαργα κάτι δροσερὰ μαρουλόφυλλα, ἐν τούτοις εὐκολὰ καταλάβαινε κανεὶς ὅτι ἦταν μάννα μὲ παιδί.

Ξένοι μέσα σὲ ξένους, ἔμοιαζαν μὲ κηρυγμένα πουλιά, ποὺ περίμεναν νὰ ἡσυχάσῃ ἀπ' τὸν ἀνθρώπινο θόρυβο ὁ κήπος, γιὰ νὰ καταλαγιάσουν στὰ φιλόξενα κλαδιά του. Οἱ ἀναμνήσεις, αὐτὴ ἡ νοσταλγικὴ ἠχώ τοῦ παρελθόντος, ἔκαναν τὴν πονεμένη μαννοῦλα νὰ δακρῶνι λίγακι, ἀλλὰ μὲ κάποια διάκρισι γιὰ νὰ μὴ μεταδώσῃ τὸν πόνο τῆς αὐτῆς καὶ ὅτ' ἀκριβὸς τῆς ἀγόρι.

Μὰ κι' ὁ νέος ἀπὸ κάποια διαίσθησι, διαβαζε στὴν μητρικὴ καρδιά τὸ ξόπνημα τῶν περασμένων καὶ ἀπαλόγλυκα σιγοψιθύριζε στὴν μαννοῦλα του.

—Καλέ μου μὴ λυπᾶσαι· ὁ Ἀναστημένος

νίας τοῦ Πάσχα ὠρίσθη ὡς τόπος εἰς τὸν ὁποῖον θὰ ἐγίνετο ὁ καθορισμὸς τῆς πασχαλινῆς Κυριακῆς. Ὁ ἐπίσκοπος τῆς πόλεως ταύτης θὰ ἀνεοκίονε ἐγκαίρως τὴν ἡμερομηνίαν εἰς τὸν ἐπίσκοπον Ρώμης καὶ ὁ τελευταῖος Primus inter pares θὰ ἐνημέρωνε δι' ἐπιστολῆς τὰς Ἐκκλησίας.

Ἡ ἀλεξανδρινὴ Ἐκκλησία ὡς βάσιν διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς πασχαλινῆς Κυριακῆς εἶχε τὸν κανόνα «νὰ ἐφορτάξῃται τὴν πρώτην Κυριακὴν μετὰ τὴν πανσέληνον καὶ κατὰ ἢ μετὰ τὴν ἑαρινὴν ἰσημερίαν, ἂν δὲ αὕτη πίπτει Κυριακὴν τὴν ἐπομένην Κυριακὴν». Οἱ δυτικοὶ καινοτόμοι ἐπενεγκόντες διὰ τοῦ πάπα Γρηγορίου ΙΓ' κατ' Ὀκτώβριον τοῦ 1582 τὴν ἐπάραιον ἡμερολογιακὴν μεταρρύθμισιν ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐξηφάνισαν καὶ τὰ λείψανα τῆς τυπικῆς περὶ τὴν ἡμερομηνίαν ἐνότητος μετὰ τὸ ἀνατολικὸν καὶ δυτικὸν, ἀφ' ἑτέρου ἔρριψαν τὴν πέτραν τοῦ σκανδάλου καὶ εἰς τὴν ἀνατολήν, ἥτις μετὰ αἰῶνας ἐπέπρωτο νὰ ἀποδεχθῇ τὴν μεταρρύθμισιν αὐτήν.

Ἡ ἡμερολογιακὴ καινοτομία τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας δὲν ᾔδυνήθη νὰ ἀνατρέψῃ ἀρδην τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον, τὸ δὲ Πάσχα ὑπολογίζεται διὰ τοῦ τελευταίου τοιοῦτου καὶ οὐχὶ διὰ τοῦ παπικοῦ γρηγοριανοῦ.

Λυτρωτὴς σ' ὅλους μας ἔχει κάτι νὰ προσφέρῃ ἀπ' τὸν πλοῦσιο θησαυρὸ τῶν εὐλογιῶν Του. Ἐξαφνα τοὺς δυὸ αὐτοὺς ἐρημίτες πλησιάζουν ἓνας ἄνδρας καὶ μιὰ γυναίκα. Στὰ πρόσωπά τους ἀκτινοβολοῦσε μιὰ ἀνέκφραστη καλωσύνη καὶ τὸ χαμόγελο ποὺ ἐξωγραφίζετο στὰ χεῖλῃ τους—δείγμα ὅτι στὴν ψυχὴ τους βασίλευε ὁ Χριστὸς—τοὺς ἔκανε νὰ μοιάζουν μὲ τοὺς ἀγγέλους τῆς θεϊκῆς μεγαλωσύνης. Ἄν κάτι κάνει τὸν ἄνθρωπο Ἀγγελο αὐτὸ εἶναι ἡ παρηγοριὰ στὸν πονεμένο, στὸν ξένο, στὸν ἄγνωστο.

—Ἀπόψε θὰ ρθῇτε σπίτι μας, στὴν ὁδόν...., πρότεινε μὲ μιὰ ἀριστοκρατικὴ εὐγένεια ὁ ἄνδρας, κτυπώντας ἐλαφρὰ στὴν πλάτη τὸν νέο, ἐνῶ ἡ γυναίκα κάθησε σὰν μυροφόρα τῆς ἀγάπης διπλὰ στὴ πονεμένη μητέρα.

Ὅσο θαμπώνει ὁ ἥλιος βγαίνοντας ἀπ' τὰ σύννεφα ἔτσι θαμπώνει καὶ ἡ ἀκτινοβολία τῆς καλωσύνης μέσα σ' ἓνα κόσμον κακίας καὶ πᾶθους.

Οἱ δυὸ ξεριζωμένοι κοίταζαν μὲ μιὰ ἐπιφύλαξι τοὺς δυὸ αὐτοὺς ἀγγέλους τῆς κάλωσύνης, ζεσταμένοι ἀπ' τὴν ἀγάπην τους ἀλλὰ καὶ ἀπορρημένοι ἀπ' τὸ θαῦμα.

—Δὲν πειράζει, τόλμησε νὰ ψελλίσῃ ἡ μητέρα, εἴμεθα καλὰ ἐδῶ· μᾶς ἔδωσαν καὶ μιὰ κουβερτοῦλα, κι' ἔτσι δὲν θάῤαστε κατὰχαμα στὸ τσιμέντο.

—Ἐπιμένουμε, καὶ δὲν θὰ φύγουμε ἂν δὲν ἔλθετε, ἀπήντησαν οἱ δυὸ ἄγγελοι ταυτόχρονα.

Μὲ τὴν δύναμι, ποὺ πείθει ἢ τυραννίᾳ, πείθει κι' ἡ οὐράνια καλωσύνη. Ἀντίρρησι δὲν χωροῦσε στὴν ἀξίωσι τοῦ οὐρανοῦ.

Μετὰ ἀπὸ δυὸ ὥρες, τὴν ὥρα, ποὺ ἔληγε ἡ κυκλοφορία στὸ Βόλο ἀπ' τὰ στρατεύματα Κατοχῆς, γύρω σ' ἓνα τραπέζι γεμᾶτο ἀπὸ ὅλα τὰ καλὰ ὁ Ἀ... εἶπε—πατέρα ἔχουμε τὸν Ἀναστημένο Λυτρωτὴ. Ἀφοῦ λοιπὸν ἡ Πρόνοια τοῦ Θεοῦ σᾶς ἔφερε στὴν πόλιν μας θὰ μοιραστοῦμε μοζὺ τίς λῦπες καὶ τίς χαρές.

—Ἀπὸ σήμερα θὰ εἴμαστε ἀδέλφια, συνεπλήρωσε ἡ Μ....

Κι' οἱ δυὸ ξεριζωμένοι ζεσταμένοι ἀπ' τὸν ἥλιον τῆς Ἀγάπης: «Ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ στὸ σπιτὶ κόσας, Ξένοι εἴμεθα καὶ συνηγαγέτε ἡμᾶς».

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Καθιστώμεν γνωστὸν, ὅτι ἄπασαι αἱ ὑπηρεσίαι τῆς Ἐκκλησίας Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος, τὰ γραφεῖα Π.Θ.Ε.Ο.Κ. καὶ ἡ «Φωνὴ Ὁρθοδοξίας» μετεφέρθησαν εἰς τὴν ὁδὸν Νίκης 33 πλησίον τῆς Πλατείας Συντάγματος. Ἀριθμὸς τηλεφώνου τοῦ λοιποῦ 26—752.

Ὑπεύθυνος ὕλης Παναγιώτης Βρετάνος

Νίκης 33 — Ἀθήναι

Τυπογραφείου Γεώργιος Σερμίνης

Θεμιστοκλέους 23. — Ἀθήναι

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΘΕΜΑΤΑ

ὑπὸ Νικήτα Διακονιάννη

Εὐχαρίστως δημοσιεύομεν ἐμβριθεστάτην ἐπιστημονικὴν μελέτην τοῦ καθηγητοῦ κ. Νικήτα Διακονιάννη, ἀναφερομένην εἰς τὴν ὁργάνωσιν τῆς πρωτογενοῦς Ἐκκλησίας καὶ τὴν ζωὴν αὐτῆς.

Τὸ πνεῦμα τῶν ἀρχ. Χριστιανῶν.—Καὶ πρῶτον θὰ πραγματευθῶμεν περὶ τοῦ ὀνόματος Χριστιανός, ἔξ οὗ καὶ ἡ ἐπιστήμη, καὶ ἡμεῖς, καὶ τὰ διάφορα εἶδη τῆς χριστοτεχνίας διὰ τοῦ ὀνόματος τούτου ὀνομάσθησαν καὶ ὀνομάζονται.

Οἱ πρῶτοι Χριστιανοὶ κατὰ τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰ. Χριστοῦ «*ὅτι ἐμοὶ μαθηταὶ ἐστε*» ἐκαλοῦντο *μαθηταί, ἀγιοί, δοῦλοι τοῦ Θεοῦ, πιστοί, δοῦλοι Χριστοῦ, ἐκλεκτοί, ἡγιασμένοι, στρατιῶται τοῦ Βασιλέως τῶν Δυνάμεων* (ἔξ οὗ καὶ ἡ ἔκφρασις παρὰ τοῖς μάρτυσιν «*ἡμεῖς στρατευόμεθα τῷ Βασιλεῖ τῶν Δυνάμεων*») πρὸ πάντων δέ, ἐπεὶ εἶχον *ψυχὴν καὶ καρδίαν* μίαν (ὅρα Πράξ. Ἀποστ. δ' 32) ὀνομάζοντο *ἀδελφοί*, ὃ δὲ χριστιανισμὸς *ἀδελφότης, ἡ ἀδελφότης ἐν Χριστῷ* (ὅρα Εὐσεβ. Ἐκκλ. Ἱστορ. Ε' 1).

Τὸ ὄνομα δὲ Χριστιανός, τὸ ὁποῖον περὶ τῷ 43 μ.Χ. ἐν Ἀντιοχείᾳ ἀπεδόθη τὸ πρῶτον εἰς τοὺς Χριστιανούς, ὥς εἰς μαθητὰς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰ. Χριστοῦ, δὲν ἦτο ὄνομα διὰ τοῦ ὁποῖου οἱ Χριστιανοὶ ὀνόμαζον ἑαυτούς, ἀλλ' ὄνομα, διὰ τοῦ ὁποῖου οἱ ἔθνηκοι (ἰβριζόντες καὶ περιφρονούντες τοὺς πιστοὺς, ὀνόμαζον τούτους χριστιανούς· ἤδη ὁ ἱστορικὸς Τάκτος εἰς τὰ Χρον. 15,44 σημειώνει τοῦτο, λέγων «*quos... vulgus christianus appellabat*»).

Τὸ ὄνομα Χριστιανός παρὰ τοῖς Ἑθνηκοῖς

Τὸ ὄνομα Χριστιανός παρὰ τοῖς ἔθνηκοις ἦτο ταυτοσημον πρὸς τὸ κακοῦργος· διότι δὲν ὑπῆρχεν ἔγκλημα, οὔτε εἶδος κακοηθείας, τὸ ὁποῖον οἱ εἰδωλολάτραι δὲν ἀπέδιδον εἰς τοὺς Χριστιανούς. Ἡ δὲ ὁ Μινούκιος Φήλιξ, ὁ ὁποῖος ἔζη κατὰ τὰ τέλη τοῦ 1ου μ.Χ. αἰῶνος, ἀναφέρει εἰς ἡμᾶς ὅτι οἱ Χριστιανοὶ εἶναι γένος σκοτεινὸν καὶ φυξήλιον, τὸ ὁποῖον δημοσίᾳ μὲν σιγῇ, εἰς τὰς γωνίας ὁμῶς φλυαρεῖ, (ὅρα Oct VIII).

Ὅτι δὲ τὸ ὄνομα Χριστιανός ἦτο ἴσον πρὸς τὸ ὄνομα κακοῦργος, ἀναφέρομεν τὸ ἑξῆς παράδειγμα:

Ὅταν ὁ ἅγιος Μάρτυς Ἀτταλὸς κατεδικάσθη ὡς Χριστιανός, ὥπως γίνῃ βορὰ τῶν ἀγρίων θηρίων, ἐπιγραφὴ πρὸ αὐτοῦ ἐν τῷ Ρωμαϊκῷ ἀμφιθεάτρῳ φερομένη, τὸ ὄνομα του μόνον ἀνέγραφεν, διότι ἐφανερώσθαι τὴν ἐνοχλήν καὶ κατηγορίαν αὐτοῦ. Ἰδοὺ ποία ἦτο ἡ ἐπιγραφὴ: «*Ὁδτος ἐστὶν Ἀτταλὸς ὁ Χριστιανός*» (ὅρα Ἐκκλ. Ἱστορ. Εὐσεβίου ε, 1).

Ἀναφέρομεν καὶ ἕτερον ἐπίσης παράδειγμα:

Ὅταν ὁ Ἱερὸς Πολύκαρπος παρεκινεῖτο ὑπὸ τοῦ Ἀνθύπατου νὰ ἀρνηθῇ τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, οὗτος λαμπρᾷ τῇ φωνῇ ὡμολόγησε τοῦτον λέγων: «*Ὁ γο δόξμοντα καὶ ἐξ ἔτη ἔχω δουλεύων αὐτῷ καὶ σὺ δὲν με ἠδίκησε, καὶ πῶς δύναμαι βλασφημῆσαι*

ΟΙ ΣΤΑΥΡΩΤΑΙ ΚΑΙ Ο ΠΡΟΔΟΤΗΣ

Ὅταν ὁ Κύριος μου ἔλεγε κατὰ τὴν πλήρη ἀγωνίαν νύκτα τῆς Γεσθημανῆς «*περίλυπος ἐστὶν ἡ ψυχὴ μου ὥς θανάτου*» ἀναφέρετο εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεάς καὶ ἔπε σήμειναι τοὺς Χριστιανούς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι θὰ ἔπανελαμβάνοντο τὸ ἔργον τῶν σταυρωτῶν καὶ τοῦ προδότου. Καὶ πράγματι δὲν ἔλειψαν οἱ ἀνασταυροῦντες τὸν Κύριον καὶ προδίδοντες Αὐτόν.

Ἐνας ἐκ τῶν ἀπαισιωτέρων προδοτῶν αὐτοῦ, ἕνας ἄθλιος ὕβριστής τοῦ οὐρανοῦ μεγαλείου τοῦ Σωτῆρος εἶναι καὶ ὁ Ν. Καζαντζάκης. Καὶ οὐδεὶς βεβαίως θὰ ἐδίδε σημασίαν εἰς τὸ ἀποτρόπαιον ἔγκλημα του, διότι εἶναι ἐλευθερος ὁ οἰσοδήποτε νὰ φρονῇ ἢ ὥς ἄγγελος ἢ ὥς διάβολος, ἐάν δὲν εὐρίσκωντο πρόθυμοι οἱ Σταυρωταί. Αὐτοὶ μὲ τὸ φρόνημα τοῦ μαινομένου ὄχλου τῶν Ἱεροσολύμων ἠρξάντο νὰ ἐκθειάζουν τὸν νεώτερον Βαραβᾶν καὶ διὰ τὸν ἑπαίνων αὐτῶν νὰ ἀφίνουν ἐκτεθειμένον εἰς τὸν Σταυρὸν τῆς περιφρονησεως τὸν Σωτῆρα.

Ὅλοι αὐτοὶ οἱ Σταυρωταί, τέκνα καὶ ἀπόγονοι χριστιανῶν προγόνων, ἀνέκοντες εἰς ἓν ἔθνος, στηριζόμενον ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὴν διδασκαλίαν τοῦ Σωτῆρος, ἐσχευον τὸ τὸ ὀφείλει ἢ Ἑλλὰς εἰς τὴν διδασκαλίαν του καὶ τὸν ἀνασταυρώνουν. Ὅτι καὶ ἂν εἶναι, οἰσοδήποτε ἀξίωμα καὶ ἂν κατέχουν, ὅπου καὶ ἂν ἀνέκοντο πολιτικῶς ἐφ' ὅσον ἐξήλυσαν τὴν δόξαν τῶν Σταυρωτῶν εἶναι οἱ ἐπικίνδυνοι ἐχθροὶ καὶ τοῦ Ἑθνικοῦ Οἰκοδομήματος.

Καὶ ὁ προδοτὴς καὶ οἱ Σταυρωταὶ θὰ μένουν μετὰ τὴν αἰσχύνην τῶν ἔργων τους, διότι ὁ θρίαμβος τοῦ Γαλιθαῦ καλύπτει ὅλην τὴν Ἱστορίαν, μέχρι τῆς ἡμέρας ποὺ θὰ ὑπάρῃ ἡ γῆ.

Παράδειγμα πρὸς μίμησιν

Τὸ δραστήριον κατηχητικὸν σχολεῖον Αἰγάλεω μὲ ἐπικεφαλὴς τὴν κατηχήτριαν Ἀντινὼν Κοκκὴν ἐπετέλεσε κατὰ τὴν δευτέραν ἡμέραν τοῦ Πάσχα μίαν ὄντως ἐξέσπαινον πράξιν. Ἐπεσκέφθη τὰ ἀσθενῆ παιδάκια τοῦ Νοσοκομείου τῆς Βουλᾶς καὶ διένειμε διάφορα δῶρα. Τὸ γεγονός αὐτὸ ἐχαρετίσθη ἀπὸ τοὺς μικροὺς ἀσθενεῖς μὲ ἰδιαίτην χαρὰν, ἥτις εἶναι ἡ καλύτερα ἀμοιβὴ διὰ τὸ χριστιανικὸν φνῶριον τοῦ κατηχητικοῦ σχολείου Αἰγάλεω.

Μετανάσται αἰωνιότητος

Τὴν 12/3/55 ἀπεδήμησε εἰς Κύριον πλήρης ἡμερῶν ἡ σεβαστὴ μητέρα τοῦ ἀδελφοῦ μας κ. Ἀνδρέου Βαπορίδου, Ἀγνὴ Ν. Βαπορίδου.

Ἡ ζωὴ τῆς ὤφρηξε ἀφοσίωσις εἰς τὸν ἱερὸν ἀγῶνα. Ἐκκεδέυθη μὲ ἱερέα τοῦ ἀγῶνος.

Ἡ ἀναταραχὴ τοῦ πυθμένου

Κατ' ἐξηκριβωμένας πληροφορίας ὁ Σεβασμιώτατος Ἐπίσκοπος Αἰτωλοακαρνανίας κ. Ἱεροθεὸς ἀπευθυνόμενος πρὸς τὴν Ἱ. Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐνιστάμενος διὰ τὴν καταδίκην τοῦ ἀπειλεῖ, ὅτι θὰ προβῇ εἰς τοιαύτας ἀποκαλύψεις, ὥστε νὰ κρημνισθῇ ὅλον τὸ οἰκοδόμημα, χωρὶς αὐτὸς νὰ καταπλακωθῇ ὑπὸ τῶν ἐρειπίων ὡς ἄλλος Σαμψών, διότι, ὡς γράφει, «*ἐπὶ τῶν γονάτων του δὲν ἐκοιμήθη Δαυὶδ*». Ὑπάρχει λοιπὸν πυθμὴν, ὅστις ἀναταρασσόμενος θὰ πληρώσῃ δυσωσίαν τὸ Πανελλήνιον; Ἰλεως γενοῦ ἡμῖν Κύριε! στήριξον εἰς τὰς καρδίας μας τὴν πίστιν Σου, διότι ἰσχυροὶ σεισμοὶ δοθοῦν τὸ πνευματικὸν ἔδαφος τῆς ἐποχῆς μας.

*τὸν Βασιλέα μου. τὸν σῶσαντά με;». Τότε ὁ ἔθνη-
κὸς Ἀνθύπατος ἀντὶ πάσης ἄλλης καταδικαστικῆς ἀ-
ποφάσεως, ἐξέδωκε τὴν ἀπόφασιν ταύτην, ἡ ὁποία
εἶχεν ὡς ἑξῆς: «Πολύκαρπος ὁμολόγησε ἐαυτὸν
Χριστιανὸν εἶναι»· μετὰ τοῦτο ὁ πολὺς ἅγιος Ἐ-
πίσκοπος παρεδόθη εἰς τὴν φρικτὴν μανίαν τοῦ
πλήθους, τὸ ὁποῖον ἔστυρεν αὐτὸν ἐπὶ τῆς πυρᾶς καὶ
οὕτως ἐμαρτύρησε.*

(Ἀκολουθεῖ)

Γεγονότα καὶ Κρίσεις

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Πανελληνίου Θρησκευτικῆς καὶ Ἐθνικῆς
Ὁρθοδόξου Κοινωνίας

Παρακαλοῦνται ἅπαντα τὰ μέλη τοῦ Κέντρου Ἀθηνῶν—Πειραιῶς κ.λ.π. ὅπως προσέλθωσιν εἰς τὰ Γραφεῖα ἡμῶν τὸ ταχύτερον καὶ τακτοποιηθῶσι Ταμειακῶς πληρώνοντα τὴν ἐτησίαν αὐτῶν συνδρομὴν χρήσεως 1954, ἵνα ἔχωσι δικαίωμα, συμμετοχῆς εἰς τὴν μέλλουσαν ἐτήσιαν Γενικὴν Συνέλευσιν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Μαρτίου 1955 π. ὁ. ἡ.

Μετὰ τῆς ἐν Χριστῷ ἀγάπης

Ἐντολῇ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου

Ὁ Πρόεδρος Ὁ Γεν. Γραμματεὺς
Δ. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Γ. ΤΖΙΜΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀρχιερατικὸν Μνημόσυνον

τοῦ Ἀγίου Κυκλάδων Γερμανοῦ

Βαρυκοπούλου

Εὐγενεὶ πρωτοβουλία τῆς Ἑνοριακῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ παρὰ τὴν Νέαν Καλλιπολιν Πειραιῶς, Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Ἀγίας Ὑπαπαντῆς τοῦ Χριστοῦ, ἐτελέσθη μετὰ τῆς ἐπιβεβλημένης σεμνοπρεπείας, τὴν Κυριακὴν, Ἀρχιερατικὸν Μνημόσυνον, χοροστατοῦντος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου τῆς Ἐκκλησίας τῶν γνησίων Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν Κυρίου Χρυσόστομου, ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ πρὸ τετραετίας ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων τοῦ καθήκοντος, πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν πατρικῶν παραδόσεων, πεσόντος Ἀρχιερέως Ἀγίου Κυκλάδων Γερμανοῦ Βαρυκοπούλου, παρουσίᾳ τοῦ πλήθους τῶν τὴν ἁγίαν μνήμην του τιμώντων, πνευματικῶν τέκνων του.

Μετὰ τρία ἔτη.

Παρήλθον μὲ ταχύτητα ἀνέμου τρία ἔτη ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἕνας σεβάσμιος ἐπίσκοπος, ὁ Κυκλάδων Γερμανὸς Βαρυκόπουλος ἀνεχώρει τοῦ ματαίου τούτου κόσμου περυγίζων πρὸς τὴν αἰωνιότητα. Ὁ θάνατός του ἐπισυμβὰς ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ φρικτωτέρου καθ' ἡμῶν διωγμοῦ καὶ ὀφειλόμενος εἰς τὰς συγκινήσεις τοῦ διωγμοῦ ἐξησφάλισε εἰς αὐτὸν τὸν φωτοστέφανον τοῦ Ἱερομάρτυρος καὶ ὁμολογητοῦ τῆς Πίστεως. Ὁ θάνατός του αὐτὸς ὑπῆρξε μίᾳ δικαίᾳ ἐνός τιμίου ἀγώνος καὶ μίᾳ ἰσχυρᾷ ἀπόδειξις τοῦ δυναμισμού, ποῦ ἐνυπάρχει εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἀγωνιστῶν, Ἀσφαλῶς θὰ πρέπη νὰ ἐπαισχύνεται ἡ «Κρατοῦσα Ἐκκλησία» διὰ τὸν θάνατόν του καὶ ἡ ταύτης συνένοχος Ἑλληνικὴ Πολιτεία, ἣτις διέταξε παρανόμως τὴν πρόωρον ταφὴν του καὶ εἰς τὰ ξίφη τῆς ὁποίας ἐστήριξε τὸν καθ' ἡμῶν διωγμὸν ἡ «Ἐκκλησία».

Ἡμεῖς τελέσαντες τὸ τριετὲς αὐτοῦ μνημόσυνον καὶ ἐπικοινωνήσαντες νοερῶς μετὰ τῆς μακαρίας ἐκείνου ψυχῆς ἀνεβαπτισθῆμεν εἰς τὸ ὕψιλόν νόημα τοῦ ἀγῶνος μας, πρῶτον καὶ εὐγενὲς ὅμμα τοῦ ὁποίου ὑπῆρξε ὁ Ἐπίσκοπος Κυκλάδων Γερμανός, καὶ ἀτενίζομεν τὸ μέλλον μὲ τὴν πεποίθησιν τοῦ θριάμβου, ἔστω καὶ ἂν οἱ κρατούντες ἐπισείουν ἐπὶ τῶν κεφαλῶν μας τὸ ξίφος τοῦ δημίου καὶ τὸ πτύον (φτυάρι) τοῦ νεκροθάπτου, «Τὸν δὲν φόβον αὐτῶν οὐ μὴ φοβηθῶμεν οὐδ' αὐτὸ μὴ ταραχθῶμεν».

Εὐ χ α ῖ

Ἡ Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ καὶ τὸ προσωπικὸν τῆς «Φωνῆς τῆς Ὁρθοδοξίας» εὐχεται τῷ Σεπτῷ ἡμῶν Ποιμενάρχῃ καὶ σοφῷ οἰακοστρόφῳ τῆς χειμαζομένης Ὁρθοδοξίας κ. Χρυσόστομῳ ἐπὶ τῆς κοσμοχαρμυσύνῳ ἑορτῇ τοῦ Πάσχα ἔτη μακρὰ ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ Ἀγώνος. Εἰς τὸ Δ. Συμβούλιον τῆς Π.Θ.Ε.Ο.Κ., ὅπερ τόσον εὐθαρῶς ἀγωνίζεται καὶ εἰς ἅπαντας τοὺς ἀναγνώστας καὶ τιμίους ἀγωνιστὰς τῆς ἱερᾶς ἡμῶν ἰδεολογίας ὁμοίως μὲ τὸ πατροπαράδοτον «Χριστὸς ἀνέστη» εὐχόμεθα τὰ ἀπὸ Θεοῦ βέλτιστα καὶ σωτήρια.

Ὁμοίως εὐχὰς ἀπευθύνει ἐξ ὀνόματος τῆς Π.Θ.Ε.Ο.Κ. καὶ ὁ πρόεδρος αὐτῆς κ. Δ. Κυριακόπουλος.

25 Μαρτίου

Μὲ ἱερὸς παλμοὺς σεβασμοῦ πρὸς τὰς θυσίας τῶν μεγάλων τέκνων τῆς Ἑλλάδος καὶ μὲ αἰσθήματα βαθείας εὐγνωμοσύνης πρὸς τὴν γλυκυτάτην παρηγορίαν τῆς Θεοτόκου ἐωρτάσαμεν τὴν ἑορτὴν τοῦ Εὐαγγελισμού. Κατ' αὐτὴν ἡσθάνθημεν τὰ ἱερά ὅστ' αὐτῶν ὑπὲρ ἐλευθερίας καὶ πίστεως θυσιασθέντων Ἑλλήνων νὰ τρίζουν ἐξ ἱερᾶς ἀγανακτήσεως, διότι τὰ ἰδανικά ὑπὲρ ὧν ἐθυσιάσθησαν, ἐβεβηλώθησαν ἀπὸ τοὺς νεοέλληνας κληρονόμους τῆς πνευματικῆς των διαθήκης.

Ἡμέρα ἀγάπης

Τὸ νόημα τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου εἶναι τὸ ξεχύλισμα τῆς ἀγάπης. Αὕτῃ ἄς σβύσῃ ἀπὸ τὴν ψυχὴν μας τὰ μίση καὶ ἄς μᾶς ὁδηγήσῃ εἰς τὴν ἀνακούφισιν τῶν πασχόντων.

Ταρτουφισμοὶ καὶ ἀναξιοπρέπειαι.

Μία Ἐκκλησία, εἰς τὴν ὁποῖαν ὕμνεῖτο ὁ θεὸς ἔκλεισε ὁμοίως καὶ ἄλλη μία.

Εἰς ἱερὸς λειτουργῶν συνελήφθη καὶ ἐδικάσθη· πληροφοροῖται δὲ φέρουν εἰς τὰς ἀκοάς μας ἐπανάληψιν τῶν καθ' ἡμῶν καταδικαστικῶν μέτρων. Ἡ κατάστασις αὕτῃ, ὀφειλομένη εἰς τὴν πείσμονα ἰσχυρογνώσῃν τῆς «κρατοῦσας Ἐκκλησίας» προκαλεῖ τὴν ἀγανάκτησιν μας. Μὰ ἐπὶ τέλους ποῦ στηρίζει ἡ «κρατοῦσα Ἐκκλησία» τοὺς διωγμούς; εἰς ποῖαν σελίδα τοῦ Εὐαγγελίου συνιστάται ὁ ἐξοντωτικὸς διωγμὸς τῶν διαφωνούντων ἀνθρώπων; ποῖα ἡ ἠθικὴ καὶ τὸ δίκαιον τῶν μεσοσυνωνικῶν μέτρων δι' ὧν οἱ πρίγκιπες τῆς «Ἀρχιεπισκοπῆς» Ἀθηνῶν ἐπιθυμοῦν νὰ φιμώσουν τὴν ἐλευθερίαν τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως;

Μὲ ποῖαν ψυχικὴν γαλήνην θὰ ἐορτάσουν τὴν πανηγυριν τῆς ἀγάπης, ὅταν αἱ καρδίαι των εἶναι παμμέλαναι ἀπὸ τὴν μισαλλοδοξίαν των; Ὅλαι αὐταὶ αἱ ἀντινομίαι, καλυπτόμεναι μὲ τὸν ἀπατηλὸν χιτῶνα τῆς ὑποκρισίας, συνθέτουν τοὺς ἀθλήτους ταρτουφισμοὺς τῶν «ἐκπροσώπων». Ἐκεῖνου ὅστις διεκήρυξε «ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἔλθειν».

Ἄλλ' ἂν ἡ «Κρατοῦσα Ἐκκλησία» ἀρπάξασα πάντας σεβασμὸν πρὸς τὰς θεμελιώδεις ἀρχὰς τοῦ Εὐαγγελίου καθορίζει τὴν στάσιν τῆς μὲ φαρισαϊκὰ κριτήρια καὶ τὴν λογικὴν τοῦ «μπεζαχτᾶ», καταπληροσόμεθα διὰ τὴν περίεργον στάσιν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως. Αὕτῃ ὀφείλει μὲν νὰ ἐκτελῇ τὰς ἀποφάσεις τῆς «Κρατοῦσας Ἐκκλησίας» ἐφ' ὅσον ὅμως αὐτὰ δὲν ἀντιστρατεύονται πρὸς τὰς θεμελιώδεις ἀρχὰς τοῦ Συντάγματος καὶ τοῦ Εὐαγγελίου, μίᾳ τῶν ὁποίων εἶναι ἡ ἐλευθερία τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως. Ἐλάχιστα τιμὰ τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ἡ ἐκνομος αὕτῃ «πειθαρχία». Ἐὰν ἐκαλεῖτο ὑπὸ τῆς «Ἐκκλησίας» νὰ διᾶξῃ τὴν Μασσονίαν, φερ' εἰπεῖν, τότε οἱ Κυβερνήται τοῦ ἔθνους θὰ διερρήγνυνον τὰ ἱμάτιά των καὶ θὰ ἔλεγον: ἡ ἐλευθερία τῆς σκέψεως εἶναι ἀπαράβια· ὅτος!!! Τώρα δὲν θίγεται ἡ ἀρχὴ αὕτῃ, διότι οἱ ἐφ' ὧν τοὺς ραβδισμοὺς καταφέρομεν, εἶναι λαὸς, μᾶζα. Ταρτουφισμοὶ καὶ ἀναξιοπρέπειαι, τὰς ὁποίας ὅμως ὑπογραμμίζομεν μετὰ προσοχῆς.